

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO –
PROFILAKTYCZNY**

PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

im. Maksymiliana Marii KOLBEGO

W KAROLEWIE

na rok szkolny 2022/2023

Podstawa prawna:

- Konstytucja RP art. 72;
- Konwencja o Prawach Dziecka art. 3, 19, 33;
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich;
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz. U. 2019r. poz. 1575);
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz. 59) – art. 26, art. 84 ust. 2, pkt 1 i ust. 3.;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r. poz. 356).
- Przepis- art. 26 ustawy Prawo Oświatowe.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Wychowanie

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym.

Szkoła, przedszkole jako środowiska wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów i dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach.

W szkole prowadzona jest cykliczna diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego poprzez: ankiety, informacje przekazywane przez nauczycieli, innych pracowników szkoły, a także rodziców, obserwacje zachowań uczniów w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, wyjazdów oraz analizę ocen z zachowania.

Dotychczasowe badania wskazują, iż problemy występujące w szkole dotyczą między innymi: niskiej motywacji do uczenia się, radzenia sobie ze stresem, efektywnego wykorzystania czasu wolnego, umiejętności interpersonalnych, niskiej komunikatywności pomiędzy rodzicami i ich dziećmi, obniżonym poziomem zaufania do nauczycieli.

Informacje uzyskane poprzez diagnozy, po weryfikacji, mają wpływ na kształt programu wychowawczo- profilaktycznego oraz docelowo spowodują podejmowanie konkretnych działań, zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami. Niniejszy program został także uzupełniony o dotychczasowe doświadczenia oraz działania podejmowane przez grono pedagogiczne w celu niwelowania wśród uczniów konsekwencji płynących z nieodpowiednich zachowań. Analiza ankiet oraz pojawiające się nowe zagrożenia związane z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych stały się impulsem do stworzenia programu maksymalnie dostosowanego do potrzeb i oczekiwań uczniów w naszej szkole.

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

- Realizacja wartości wychowawczych:
  - szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
  - tolerancja wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
  - uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
  - poznanie i doskonalenie własnej osobowości, umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
  - pomoc potrzebującym,

- zdrowy styl życia, postawa proekologiczna;

- Realizacja priorytetów Szkoły:
  - organizacja procesu nauczania wspomagająca pracę uczniów w nowym roku szkolnym po „trudnym” roku nauki zdalnej,
  - organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
  - działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
  - integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie w nim swojej wartości;

- Realizacja głównych celów wychowawczych:
  - zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
  - stopniowe przygotowanie młodego człowieka do wejścia w dorosłe życie,
  - planowanie i uświadamianie dzieciom i młodzieży ważności decyzji o wyborze zawodu,
  - kształtowanie właściwej postawy dziecka wobec pracy ludzkiej,
  - zapoznanie z różnymi zawodami,
  - kształcenie umiejętności uczenia się przez całe życie,
  - kształtowanie postaw twórczych,
  - tworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
  - dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania,
  - otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

- Przemoc i agresja rówieśnicza w szkole
  - Zacieśnianie współpracy z rodzicami,
  - Zaangażowanie rodziców w życie szkoły,
  - Stałe monitorowanie sytuacji w szkole,
  - Podejmowanie konsekwentnych działań eliminujących zachowania agresywne i przemocowe w momencie ich pojawienia się,
  - kształtowanie postaw szacunku do drugiego człowieka.

- Cyberprzemoc
  - uświadomić młodym uczniom, ich opiekunom oraz nauczycielom czym jest przemoc elektroniczna, jak należy się przed nią chronić, jakie prawa przysługują osobie, która stała się jej ofiarą, gdzie szukać pomocy i wsparcia oraz z jakimi konsekwencjami spotka się osoba dopuszczająca się przemocy elektronicznej,
  - informowaniu i prowadzeniu spotkań edukacyjnych dla opiekunów dzieci; spotkania prowadzone przez psychologów, pedagogów, służby policyjne i śledcze.

- Uzależnienia

- skuteczne przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów naszej szkoły, w szczególności charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz jego otoczenia społecznego.

Powyższe cele zawierają w sobie następujące działania:

- wspieranie uczniów i uzupełnianie zaległości z poprzedniego roku w związku z covid- 19 (nauką zdalną),
- rozwijanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, informacji i umiejętności,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- kształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia,
- budowanie atmosfery współpracy i koleżeństwa,
- kształtowanie gotowości do niesienia pomocy innym,
- nauczanie zasad kultury,
- dbałość o kulturę języka,
- pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- wspieranie uczniów zdolnych w rozwijaniu ich umiejętności,
- kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla innych, integracji uczniów w oparciu o dialog i współdziałanie,
- nauka bezpiecznego zachowania na terenie Szkoły i poza nią, wykorzystanie całodobowego monitoringu,
- kształcenie zawodowe i rozwój doradztwa zawodowego,
- uświadamianie roli pracy w życiu człowieka,
- kształtowanie postawy patriotycznej,
- przeciwdziałanie agresji i cyberprzemocy,
- zapobieganie zagrożeniom i uzależnieniom (papierosy, narkotyki, alkohol, Internet).

1. Model absolwenta

Uczeń w czasie pobytu w Szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu, samodzielnie wykonuje prace domowe;
- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,

- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo–skutkowe,
- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- reprezentuje kulturę osobistą:
  - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w Szkole,
  - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
  - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
  - dba o wygląd;
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- jest tolerancyjny:
  - akceptuje odmienność innych ludzi,
  - nie wyśmiewa ani nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne,
  - przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciem więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.
- unika zachowań agresywnych i przemocowych.
- jest odpowiedzialny, zna przyjęte zasady i normy społeczne obowiązujące w szkole.
- unika zagrożeń i uzależnieniom związanych z substancjami psychotropowymi, psychoaktywnymi i innymi (alkohol, papierosy, Internet).

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników Szkoły oraz rodziców poprzez:

- działania wychowawcze,
- własny przykład – nauczyciele i pracownicy Szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

2. Założenia programu

Najważniejsze założenia programu to:

- wszyscy nauczyciele umożliwiają uczniom wyrównanie braków występujących w związku z nauką zdalną,
- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego Szkoły,
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu wychowawczego,
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

3. Formy oddziaływań wychowawczych:

- zajęcia edukacyjne,
- godziny wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne,
- wycieczki,
- imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, środowiskowe,
- redagowanie gazetek ściennych w klasie i na korytarzu szkolnym.

4. Metody pracy wychowawczej:

- gry i zabawy,
- dyskusje,
- dramy,
- twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna,
- metoda projektów,
- warsztaty,
- rozmowy, pogadanki.

5. Zadania wychowawcze

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej Szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w Szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, a przede wszystkim w związku nauką zdalną,
- przygotowują uczniów do poznania i oceniania różnych cech, własnych preferencji i możliwości potrzebnych do wyboru kolejnego etapu kształcenia,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do Szkoły, wspólnie z pedagogiem badają przyczyny opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych,
- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza Szkołą,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmocnienie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie Szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,

- wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego Szkoły.

Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

6. Ewaluacja programu

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych wychowawcy lub psychologowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, psychologa , pielęgniarki,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,
- modyfikację programu wychowawczo-profilaktycznego

7. Plan działań wychowawczych

Zadania	Sposób realizacji	Osoby Odpowiedzialne	Terminy
Miejsce dziecka w grupie rówieśniczej i umiejętność współpracy	Kształtowanie poczucie przynależności do danej klasy poprzez wyrażanie potrzeb działania w grupie rówieśniczej oraz współtworzenie i respektowanie norm grupowych. Współdział uczniów w organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych. Realizacja tematyki na godzinach do dyspozycji wychowawcy. Egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w Szkole	Wychowawcy Wszyscy nauczyciele	Wrzesień –grudzień Cały rok
Kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoje zdrowie i bezpieczeństwo	Zapoznanie uczniów z zasadami postępowania w czasie epidemii związanej z covid-19 i bezpiecznego zachowania się w szkole oraz miejscach publicznych w związku z pandemią; bezpiecznego zachowania na drodze, poznanie zasad ruchu drogowego. Zapoznanie uczniów z przepisami BHP, regulaminem sali gimnastycznej, pracowni komputerowej, pracowni chemicznej. Bezpieczne zachowanie się w czasie wycieczek i wyjść klasowych w czasie zagrożenia zarażeniem się koronawirusem – covid-19. Poznanie zasad bezpiecznego	Nauczyciele klas I–III	Wrzesień Cały rok

	zachowania się w różnych sytuacjach.		
Kształtowanie postaw patriotycznych	Poznanie symboli narodowych na zajęciach, udział w uroczystościach szkolnych i miejskich z okazji świąt państwowych, reprezentowanie Szkoły na uroczystościach państwowych. Wycieczki – poznawanie miejsc pamięci narodowej.	Nauczyciele klas V–VII	Cały rok
Przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym i rodzinnym	Egzekwowanie wśród uczniów właściwych postaw, czyli: <ul style="list-style-type: none"> • okazywania w słowach i czynach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych, • nawykowego stosowania zwrotów grzecznościowych, • znajomości i stosowania obowiązujących zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie Szkoły. Kształtowanie postaw patriotycznych – podejmowanie tematyki na zajęciach poprzez opowiadania, scenki rodzajowe, dramę, rozmowy i pogadanki	Wszyscy nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni	Cały rok Listopad–grudzień
Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery zawodowej	<ul style="list-style-type: none"> • poznanie własnych zasobów, zainteresowań, zdolności, mocnych i słabych stron, • poznanie świata zawodów i rynku pracy, • poszukiwanie i utrzymanie pracy 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
Planowanie własnego rozwoju i sztuka podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> • planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej, • umiejętność poruszania się po rynku pracy, • kształcenie umiejętności uczenia się przez całe życie 	Wszyscy nauczyciele	Cały rok

<p>Kształcenie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie scenek sytuacyjnych, dramy, rozmów, pogadanek, prac plastycznych, filmów edukacyjnych o tolerancji, godności, świadomości własnych praw i znajomości instytucji, do których można zwrócić się o pomoc, rozróżnianiu dobra i zła, umiejętności odmawiania 	<p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Przemoc i agresja rówieśnicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zachowań zgodnych ze społecznie akceptowanymi normami. • Uświadamianie- w jaki sposób rozpoznawać ukryte i jawne formy agresji, przemocy. • - zaangażowanie rodziców/opiekunów prawnych do współpracy w przy promowaniu poprawnego stylu zachowania. • Uczenie i utrwalanie prawidłowych form zachowania w sytuacjach trudnych. 	<p>Dyrektor, wychowawcy, rodzice, specjaliści</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Zagrożenia i uzależnienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie ankiety diagnozującej występowanie uzależnienia. • Wyciągnięcie wniosków oraz wdrożenie adekwatnych działań w związku z panującą epidemią covid-19. • Poszerzenie wiedzy rodziców/ opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, specjaliści: psycholog, lekarz, pielęgniarka</p>	<p>Na bieżąco</p>

<p>Cyberprzemoc</p>	<p>psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawanie uzależnień.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, opiekunów prawnych w przypadku używania środków i substancji wymienionych powyżej. • Podnoszenie kompetencji oraz stałe dokształcanie się w temacie przemocy elektronicznej. • Współpraca z rodzicami/ opiekunami prawnymi w celu rozpoznania i eliminowania zachowań nacechowanych przemocą. • Kontynuowanie współpracy z policją. • Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym 	<p>Wszyscy nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>
----------------------------	---	----------------------------	-----------------

Program zatwierdzony Uchwałą nr 1/2022/23 Rady Rodziców w dniu 22 września 2022 r.